न्यायालयाच्या किंवा न्यायायिकरणाच्या न्याय निर्णयाची, हुकुमनान्याची किंवा निवाडयाची पूर्ती करण्यासाठी लागणा-या सर्वाची भरपाई करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन वित्त विभाग,परिवन्नक क्र.न्याखभ-१०.०२/प्र.क्र.२/अर्थसंकल्प-२. मंत्रालय,मुंबई ४०० ०३२. दिनांक : १३ सप्टेंबर, २००२.

प रि प त्र क

भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २०२ (३) (ई) प्रमाणे कोणत्याही न्यायालयाच्या किंवा लवाद न्यायाधिकरणाच्या न्याय निर्णयाची, हुकूमनाम्याची किंवा नियाउयाची पूर्ती करण्यासाठी होणारा खर्च हा राज्याच्या एकत्रित निधीवरील "भारित खर्च" समजला जातो. याबाबत महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद २७ (८) व या नियम पुस्तिकेचे परिशिष्ट-१ अनुक्रमांक ४ (एक) कृपया पहावे. तथापि, काही बाबतीत अशा प्रकारचा खर्च हा दत्तमत खर्चाच्या तरतुदीमधून भागविण्यात येतो असे दिसून आले आहे. अशा प्रकारचा खर्च हा भारतीय संविधानाच्या तरतुदीप्रमाणे "भारित खर्च" समजावयाचा असल्यामुळे संबंधित खर्च "भारित खर्च " म्हणून इाखविण्याची काळजी सर्व मंत्रालयीन विभागांनी घ्यावी.

२. दुय्यम न्यायालयाचा न्याय, निर्णय, हुकूमनामा किंवा निवाडा या विरुद्ध जेव्हा शासनाने वरिष्ठ न्यायालयात अपील वाखल केले असेल व अपिलावर निर्णय होईपर्यंत तहकुंबी आदेश देण्याबाबतची शर्त म्हणून हुकूमनाभ्याची रक्कम भरण्याचा अपील न्यायालयाने आदेश दिला असेल तेव्हा भरणा केलेली रक्कम अनामत रक्कम या स्वरुपात असते. अशावेळी हा खर्च " ८६७४ शासनाने ठेवलेल्या प्रतिभूती ठेवी (अ) न्यायालयाकडे जमा केलेल्या प्रतिभूती रकमा" या शीर्षाखाली वाखविण्यात येते, शासनाच्या बाजूने अपीलाचा निर्णय झाल्यास वरील शीर्षाखाली खर्च म्हणून टाकलेली रक्कम निष्कासित झाली म्हणून दर्शवावयाची असते आणि दुय्यम न्यायालयाचा हुकूमनामा कायम करण्यात आल्यास वरील शीर्षाखाली खर्च म्हणून टाकलेली रक्कम "भारित खर्च" म्हणून प्रशासकीय विमागांनी संबंधित शीर्षाखाली बदली करून निष्कासित करावयाची असते. सर्व मंत्रालयीन विमागानी या वर्गीकरण पघ्दतीची पुन्हा एकदा कृपया नोंद घ्यावी. या विमागाच्या निदर्शनास आले आहे की वरील निष्कासितची कार्यवाही विमागाकडून केली जात नाही. परिणामी "८६७४" खाली झालेला खर्च नियमित लेखाशीर्षाखाली समायोजित होत नाही. व त्यामुळे त्या खर्चाचा निपटारा होत नाही.

(कृ.मा.प.)

- 3. मारित खर्च भागविण्यासाठी दत्तमत तरतूद पुनर्विनियोजनाय्दारे वापरात येत नाही. म्हणून न्यायालयाच्या निवाजयानुसार खर्च करण्यासाठी संबंधित लेखाशीर्षाखाली भारित तरतूद उपलब्ध नसल्यास आकस्मिकता निधीमधून अग्रिम घ्याये लागते व पुढील अधिवेशनात त्यासाठी पुरवणी विनियोजन सादर करावे लागते.
- ४. तरी सर्व प्रशासकीय विभागानी परिच्छेद २ व ३ मध्ये स्पष्ट केलेली कार्यवाही पूर्ण करण्यासाठी खाली दर्शविलेल्या विवरणपत्रात माहिती भरुन ती वित्त विभागातील संबंधित <u>व्यय</u> कार्यासन व अर्थसंकल्प-२ या कार्यासनाकडे पाठविण्यात यावी, आणि पुढील अधिवेशनात विभागाच्या प्रधानशीर्षाखाली पुरवणी विनियोजन सादर करावे.

विवरणपत्र

विभाग :-

			Idali.	
34.75.	प्रशासकीय विभागाच्या ज्या शासन निर्णयाद्वारे एक्कम मंजूर करण्यात आली त्या शासन निर्णयाचा क्रमांक व दिनांक	मंजूर करण्यात आलेली रक्कम (रूपये)	अपिलाचा निकाल शासनाध्या बाजूने लागला तर न्यायालयात जमा करण्यात आलेली रक्कम न्यायालयातून काबून ती "८६७४ शासनाने ठेवलेल्या प्रतिभूती ठेवी" खाली भरणा केलेल्या रकमेचा शासन निर्णय क्रमांक व दिनांक	अंतिम निकाल शासनाच्या विरुद्ध बाजूने लागला तरिही सदर रयकम न्यायालयातून काबून ती विभागाने "८६७६" शासनाने ठेवलेल्या प्रतिभूती ठेवी या लेखाशीर्बाखाली जमा दर्शकून विभागाच्या प्रधान लेखाशीर्बाखाली खर्ची टाकलेल्या रकमेवा शासन निर्णय क्रमांक य दिनांक
9	1 7	3	j 8	4

५. वरील पध्दतीच्या अनुषंगाने सर्व प्रशासकीय विभागांना विनंती करण्यात येते की,विभागांनी सदर परिपत्रक निर्गमित केलेल्या दिनांकापासून परिपत्रकातील सूचनांच्या कार्यपध्दतीचा काटेकोरपणे अवलंब करावा.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार वृ नावाने

सुं.सा.गायकवाड)

शासनाचे सह सचिव,वित्त विमाग

प्रति.

सर्वं मंत्रालयीन विभाग,

महालेखायाल (लेखा व अनुद्रोयला),महाराष्ट्र,मुंबई.

महालेखापाल (लेखा परीक्षा),महाराष्ट्र,मुंबई

महानेखापान (लेखाव अनुदोयता),महाराष्ट्र,नागपूर.

महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर.

नियासी लेखा परीक्षा अधिकारी,मुंबई.

सह संवालक,लेखा व कोषागारे, संगणक शाखा,नवीन प्रशासन भवन,

५ या मजला,मंत्रालयासमोर,मुंबई ४०० ०३२.

अधिदान य लेखा अधिकारी,मृबई.

सर्व कोषार अधिकारी.

दित दिमागातील सर्व अधिकारी व कार्यासने.

निवड नस्ती,अर्धसकत्प-२.